

2024-10-17

Skrivelse dagliga verksamheter
Anders Göransson m.fl. S
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V
Magnus Palm MP

Skrivelse dagliga verksamheter

I veckan berättade förvaltningen att Nytida vunnit upphandlingen av Hammarby dagliga verksamhet. Det blir den femte utföraren sedan 2008. Stadsdelen, Attendo, Frösunda, Bräcke och inom kort Nytida.

De personer som deltar i daglig verksamhet gör det ofta under lång tid. Sannolikt finns flera brukare som varit med under hela resan med samtliga snart fem utförare. En ny utförare varje gång. Utan att någon brukare har ändrat sitt val. Och där erfarenheten visar att verksamheter som regel tappar i kvalitet när de byter utförare. Vi tror inte att någon tycker att det här är en bra utveckling, oavsett vilken modell man förespråkar i övrigt.

Den som googlar *Hitta din dagliga verksamhet* i Stockholm får 220 träffar¹. Det är nära nog en fördubbling jämfört med 2013. Av dem drivs 49 i kommunal regi och resterande i det som benämns privat². Det är inom ramen för LOV, lagen om valfrihet, som expansionen har skett. Privata utförare skaffar sig en lokal och startar en verksamhet.

Om målet är valfrihet så verkar LOU-upphandlingar inte vara ett effektivt medel.

Så här skrev vi på Septembernämnden 2023.

Det finns flera goda skäl till att driva dagliga verksamheter i egen regi i stället för att upphandla dem med hjälp av LOU³. Vi slipper den detaljstyrning som är en oundviklig konsekvens av att upphandla. Vi kan fokusera på utveckling utan att tappa i kontinuitet. LOU-upphandlingar ökar byråkratien och är kostnadsdrivande.

Av ovanstående skäl har vi därför valt att återta Danvikstulls dagliga verksamhet i egen regi. Samma skäl går att anföra vad gäller Hammarby dagliga verksamhet, där vi dessutom bytt utförare varje gång det varit möjligt. Vi väljer ändå att upphandla den på nytt då vi vill stärka de idéburna verksamheterna. Vi inser att risken är oerhört stor att det blir en ny utförare men vill ändå ge nuvarande aktör chansen.

Ett undantag från regeln att det alltid blir en ny utförare är Frösunda⁴. De fick faktiskt förnyat förtroende på Danvikstull innan vi tog tillbaka den verksamheten. De drev också Hammarby dagliga verksamhet innan dess. Så, vad har varit kännetecknade för dem?

2014 fick Frösunda uppdraget att driva Hammarby dagliga verksamhet mot ett löfte om en starkare koppling till den reguljära arbetsmarknaden. Brukarna skulle få hjälp att komma i arbete. En särskild coach skulle jobba med frågan. Det var detta mervärde som

¹ På Södermalm finns 20 verksamheter varav 8 drivs i kommunal regi.

² LOV-verksamheterna utgör mer än 90% och dess andel är dessutom ökande.

³ Lagen om offentlig upphandling

⁴ Ett annat exempel är Teckentullen men det är ett specialfall då både brukare och medarbetare är döva, specialistkompetensen gör att färre deltar i upphandlingen.

gjorde att de vann upphandlingen. Så snart Frösunda vunnit gjorde de ett försök till s.k. hyvling. Medarbetarnas heltider skulle omvandlas till tjänster på 92%, det var så coachen skulle finansieras. Brukare/anhöriga hotade dock att lämna verksamheten om neddragnigen genomfördes, vilket gjorde att bolaget backade. Enligt förvaltningen kom inga brukare ut i arbete under avtalsperioden.

I en av bilagorna till Tertialrapport 2 2024 listade förvaltningen utvecklingsområden på Danvikstull (som i dagsläget drivs av Frösunda).

Utifrån Stockholms stads strävan efter "heltid som norm" noteras att verksamheten enligt tjänstgöringslista har många anställda som arbetar 90 procent. Verksamheten beskriver att de bedömt att det är det bästa sättet att få ihop schemalaggnigen samt utifrån ekonomisk hållbarhet. Verksamheten uppmärksammas om Stockholms stads riktlinjer inom detta område och uppmanas att sträva efter heltid som norm.

Vi kan utifrån ovan exempel konstatera att det finns anledning att fundera om modellen med upphandlad dagverksamhet i praktiken skapar dåliga förutsättningar för kvalitetsutveckling och att den närmast motverkar schyssta villkor för de anställda. Mot bakgrund av detta har vi några frågor till förvaltningen:

Frågor till förvaltningen

Vilka för- respektive nackdelar ser förvaltningen med att fortsätta upphandla dagliga verksamheter utifrån lagen om offentlig upphandling?

Vad gör stadsdelen för att säkerställa att övergången från Bräcke till Nytida sker så smidigt som möjligt utifrån ett brukarperspektiv och utifrån ett personalperspektiv?

Finns det några generella erfarenheter vid verksamhetsövergångar som förvaltningen vill lyfta som särskilt viktiga?

Hur följer stadsdelen upp och säkrar att dagverksamheter bedrivs i linje med Stockholms stads riktlinjer och mål och vilka styrmedel finns att ta till om verksamheterna inte följer riktlinjer?